

Xây dựng văn hóa liêm chính thông qua giám sát dư luận xã hội trên truyền thông số: Kinh nghiệm từ Trung Quốc

TS. NGUYỄN VĂN HẠNH

Học viện Báo chí và Tuyên truyền; Email: lnvhanhbc@gmail.com

Nhận ngày 07 tháng 3 năm 2025; chấp nhận đăng tháng 6 năm 2025.

Tóm tắt: Văn hóa liêm chính góp phần tạo nên nền tảng đạo đức vững chắc cho xã hội; xây dựng văn hóa liêm chính đóng vai trò quan trọng trong phòng, chống tham nhũng. Ngày nay, với sự phát triển bùng nổ của truyền thông số, việc giám sát dư luận không chỉ giúp phát hiện và ngăn chặn các hành vi tham nhũng mà còn góp phần định hướng chuẩn mực đạo đức, nâng cao nhận thức xã hội về liêm chính. Những năm gần đây, Trung Quốc đã ứng dụng mô hình này như một giải pháp quan trọng để nâng cao hiệu quả quản trị công và thúc đẩy liêm chính trong bộ máy nhà nước. Bài viết phân tích vai trò, đặc điểm và nguyên tắc giám sát dư luận xã hội của truyền thông số trong việc xây dựng văn hóa liêm chính tại Trung Quốc, đồng thời chỉ ra một số bài học kinh nghiệm nhằm tăng cường hiệu quả phòng, chống tham nhũng và xây dựng văn hóa liêm chính tại Việt Nam.

Từ khóa: giám sát dư luận; phòng, chống tham nhũng; văn hóa liêm chính.

Abstract: A culture of integrity forms a solid moral foundation for society and plays a vital role in preventing and combating corruption. In today's era of rapidly developing digital media, public opinion monitoring not only helps detect and prevent corrupt acts but also contributes to setting ethical norms and raising public awareness of integrity. In recent years, China has adopted this model as a key solution to enhance public governance and promote integrity within the state apparatus. This article analyzes the role, characteristics, and principles of digital media-based public opinion monitoring in building a culture of integrity in China, while also drawing out lessons and experiences that may help Vietnam improve its own anti-corruption efforts and foster a culture of integrity.

Keywords: public opinion monitoring; anti-corruption; culture of integrity.

1. Giám sát dư luận xã hội trên truyền thông số trong xây dựng văn hóa liêm chính ở Trung Quốc: Vai trò, đặc điểm và nguyên tắc thực hiện

Vai trò của giám sát dư luận xã hội trên truyền thông số xây dựng văn hóa liêm chính ở Trung Quốc

Trung Quốc chủ trương tích cực thích ứng nhanh với thời đại thông tin và tạo ra sự khác biệt. Từ Đại hội XVIII của Đảng Cộng sản Trung Quốc (tháng 11/2012) đến nay, Trung Quốc đẩy mạnh công cuộc cải cách toàn diện, đặc biệt là cải cách cơ chế giám sát và vận hành quyền lực. Điều này góp phần đẩy mạnh và đưa đến những thành công nhất định trong cuộc chiến chống tham nhũng của Trung Quốc. Trải qua hai nhiệm kỳ Đại hội Đảng XVIII và Đại hội

XIX, công cuộc cải cách thể chế chính trị của Trung Quốc đã và đang được tiến hành theo phương châm "đi sâu cải cách toàn diện"⁽¹⁾, trong đó, cải cách cơ chế giám sát và vận hành quyền lực là một trong những nội dung được chú trọng và gặt hái được những thành công nhất định; giám sát dư luận xã hội trên truyền thông số là một giải pháp hiệu quả.

Trong những năm gần đây, sự phát triển mạnh mẽ của điện thoại thông minh và Internet đã thúc đẩy quá trình dân chủ hóa thông tin ở Trung Quốc, tạo điều kiện cho sự lan tỏa nhanh chóng và phổ biến của thông tin trên các nền tảng truyền thông số. Điều này không chỉ ảnh hưởng đến đời sống xã hội mà còn có tác động sâu sắc đến cơ chế giám sát và xây dựng

văn hóa liêm chính trong Đảng và chính quyền Trung Quốc. Dự luận xã hội, thông qua các phương tiện truyền thông số, ngày càng trở thành một công cụ quan trọng trong việc phát hiện, phản ánh và thúc đẩy xử lý các hành vi tham nhũng, tiêu cực. Trang web của Ủy ban Kiểm tra Kỷ luật Trung ương và Ủy ban Giám sát Quốc gia là một trong những kênh thông tin quan trọng, thu hút sự quan tâm của đảng viên, cán bộ và nhân dân. Không chỉ cung cấp thông tin về công tác phòng, chống tham nhũng, các trang web này còn cho phép người dân tiếp cận thông tin một cách kịp thời, bày tỏ ý kiến và góp phần vào quá trình giám sát xã hội.

Kể từ Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XVIII của Đảng Cộng sản Trung Quốc, sự nhiệt tình của người dân đối với việc giám sát dự luận đã ở mức cao nhất mọi thời đại và công tác giám sát dự luận cũng đã đạt được những kết quả đáng ghi nhận⁽²⁾. Tháng 12/2012, Tám quy định của Bộ Chính trị Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc khóa XVIII về cải thiện phong cách làm việc và giữ liên lạc chặt chẽ với quần chúng nhân dân đã được ban hành⁽³⁾, khuyến khích nhân dân tham gia và thảo luận các công việc của nhà nước trong việc chống tham nhũng, làm trong sạch bầu không khí chính trị, hạn chế sự lây lan của các hiện tượng tiêu cực, đồng thời giúp trấn áp các xu hướng bất hợp pháp.

Ở Trung Quốc có một câu nói nổi tiếng rằng: Mặt trời là chất bảo quản tốt nhất. Công khai, minh bạch thông tin phải là liều thuốc giải độc cho tham nhũng⁽⁴⁾. Đây không chỉ là một triết lý mang tính biểu tượng mà còn thể hiện quan điểm nhất quán về việc tận dụng sức mạnh của truyền thông và dự luận xã hội để xây dựng một môi trường liêm chính. Truyền thông và dự luận xã hội được xem như một thiên la địa võng vô hình, góp phần không nhỏ vào việc phát hiện và xử lý nhiều vụ án tham nhũng lớn trong những năm qua. Quan trọng hơn, nhờ hệ thống tổ giác và điều tra tín dụng, các cơ chế giám sát trong Đảng, giám sát của quần chúng và giám sát dự luận ngày càng hoàn thiện, nâng cao hiệu quả phòng, chống tham nhũng và xây dựng văn hóa liêm chính.

Đặc điểm của giám sát dự luận xã hội trên truyền thông số trong xây dựng văn hóa liêm chính ở Trung Quốc

Bùng nổ các hình thức truyền thông số trong

giám sát dự luận.

Ở Trung Quốc, phương tiện truyền thông số là thuật ngữ dùng để chỉ các nền tảng công nghệ thông tin hiện đại như Internet, di động, mạng xã hội, video trực tuyến và các ứng dụng kỹ thuật số khác. Các nền tảng mạng xã hội như Weibo, WeChat, □⁽⁵⁾ được sử dụng để thu thập ý kiến công chúng, phân tích xu hướng dự luận và phát hiện những phản ánh tiêu cực liên quan đến tham nhũng, từ đó tạo áp lực xã hội buộc các cơ quan chức năng phải có biện pháp xử lý. Những nền tảng này không chỉ đơn thuần là kênh phân phối thông tin mà còn đóng vai trò quan trọng trong việc hình thành và định hướng dự luận xã hội, góp phần định hình một môi trường truyền thông lành hoạt, nơi công chúng có thể nhanh chóng tiếp cận các vấn đề xã hội, chính trị, kinh tế và đưa ra phản ứng kịp thời.

Ngoài ra, một trong những đặc điểm quan trọng của giám sát dự luận trên phương tiện truyền thông số là tính ẩn danh. Điều này có nghĩa là cư dân mạng có thể che giấu một phần hoặc toàn bộ danh tính cá nhân, bao gồm giới tính, tuổi tác, nghề nghiệp, địa vị xã hội và thậm chí cả phong cách sống hay quan điểm chính trị. Nhờ đó, họ có thể bày tỏ ý kiến một cách tự do hơn, không bị áp lực từ môi trường bên ngoài hay e ngại hậu quả cá nhân. Chính tính ẩn danh này đã tạo điều kiện cho sự tham gia rộng rãi của công chúng vào các cuộc thảo luận giám sát xã hội, đặc biệt là về các vấn đề nhạy cảm như tham nhũng, lạm quyền hay bất công xã hội.

Tuy nhiên, tính ẩn danh cũng đặt ra thách thức trong việc kiểm soát tin giả và thao túng dự luận. Do đó, việc tận dụng lợi thế của truyền thông số để phát huy vai trò giám sát của dự luận xã hội đòi hỏi những cơ chế quản lý phù hợp, vừa đảm bảo tự do ngôn luận, vừa ngăn chặn các thông tin sai lệch gây tác động tiêu cực đến xã hội.

Giám sát dự luận trên các phương tiện truyền thông số có thể thu thập thái độ và ý kiến của công chúng trên quy mô lớn trong một khoảng thời gian ngắn

Cơ chế vận hành của giám sát dự luận xã hội là chuyển hóa thái độ, quan điểm của công chúng thành dự luận xã hội một cách hiệu quả, tạo áp lực dự luận lớn đối với tình trạng vượt quyền và bất công xã hội, đồng thời đôn đốc các bên có trách nhiệm liên quan giải quyết. Theo Trung tâm Thông tin mạng Internet

Trung Quốc (CNNIC), với sự bùng nổ của công nghệ 5G, Trung Quốc hiện có 1,1 tỷ người dùng Internet (tính đến năm 2024)⁽⁶⁾. Với số lượng người tham gia Internet khổng lồ này, ý kiến công chúng được thu thập và lan tỏa nhanh chóng, rút ngắn đáng kể thời gian hình thành dư luận. Đặc biệt, tính tương tác cao của Internet giúp tạo áp lực mạnh mẽ hơn, thúc đẩy xử lý vấn đề kịp thời và nâng cao hiệu quả giám sát.

Phương tiện truyền thông số còn có ưu thế vượt trội trong việc kết nối và huy động cộng đồng. Các nền tảng mạng xã hội như Weibo, Wechat, □ và các diễn đàn trực tuyến cho phép thông tin lan tỏa với tốc độ nhanh chóng, thu hút sự quan tâm của đông đảo người dân và tạo ra những làn sóng dư luận mạnh mẽ. Do vậy, các nền tảng truyền thông ở Trung Quốc đóng vai trò đáng kể trong việc phản ánh dư luận xã hội, giúp phát hiện và lan truyền nhanh chóng các thông tin liên quan đến các vụ việc tham nhũng, từ đó tạo áp lực buộc cơ quan chức năng phải vào cuộc xử lý.

Sự kết hợp giữa truyền thông số và công nghệ Bigdata đã giúp nâng cao hiệu quả giám sát xã hội một cách khách quan và công bằng. Ngoài ra, báo in, tạp chí, chương trình truyền hình, triển lãm sách, phim và phim truyền hình, □ được thiết kế lại và kết hợp trên nền tảng truyền thông số để phù hợp với xu hướng giám sát xã hội bằng dư luận. Theo thông tin của trang Tin tức kiểm tra và giám sát kỷ luật Trung Quốc, chương trình truyền hình nổi tiếng Trung Quốc một thời □Forever On the Road□ đã xuất bản kịch bản và đăng bình luận trên các phương tiện truyền thông; phát các đoạn video ngắn và khởi xướng nhiều cuộc thảo luận trên các phương tiện truyền thông mới để hình thành dư luận mạnh mẽ⁽⁷⁾.

Có thể nói, phòng, chống tham nhũng đã hình thành thể trận áp lực cao, trong đó công tác tuyên truyền định hướng dư luận đóng vai trò quan trọng. Khi một vấn đề tiêu cực bị phơi bày, áp lực từ cộng đồng mạng có thể thúc đẩy các cơ quan chức năng vào cuộc điều tra và xử lý. Đây chính là một trong những cơ chế giúp nâng cao hiệu quả giám sát xã hội, tạo ra sự minh bạch và góp phần xây dựng văn hóa liêm chính trong quản lý nhà nước.

Nguyên tắc giám sát dư luận trên truyền thông xây dựng văn hóa liêm chính phòng, chống tham nhũng ở Trung Quốc

Để giám sát dư luận trên các phương tiện truyền thông trong phòng, chống tham nhũng đạt hiệu quả cao nhất, góp phần xây dựng văn hóa liêm chính trong toàn xã hội, Trung Quốc áp dụng các nguyên tắc cụ thể như sau:

Giữ vững nguyên tắc dân chủ trong giám sát

Một đặc điểm nổi bật của hệ thống chính trị Trung Quốc là nền dân chủ pháp trị, trong đó xác định quần chúng nhân dân là lực lượng giám sát chính của dư luận xã hội. Hiến pháp Trung Quốc trao cho nhân dân □quyền phê bình và góp ý với bất kỳ cơ quan nhà nước, cán bộ nhà nước nào⁽⁸⁾, khẳng định vai trò trung tâm của nhân dân trong giám sát xã hội. Vì vậy, sự tham gia rộng rãi và ủng hộ tích cực của công chúng là điều kiện tiên quyết để dư luận xã hội có quy mô và động lực trong quá trình giám sát. Giám sát dư luận xã hội, về bản chất, là giám sát của nhân dân, vì lợi ích của nhân dân và dựa trên quan điểm của nhân dân. Bất kỳ hành vi nào cản trở quyền giám sát của nhân dân không chỉ là sai trái mà trong một số trường hợp còn có thể bị xem là hành vi vi phạm pháp luật.

Kiên trì nguyên tắc Đảng lãnh đạo truyền thông

Đây là yêu cầu tất yếu của việc duy trì nguyên tắc tính Đảng trong sự nghiệp báo chí của Đảng. Tổng Bí thư Tập Cận Bình đã nhấn mạnh: □Công tác báo chí và truyền thông của Đảng phải kiên trì nguyên tắc tính Đảng, điều cốt lõi là kiên trì sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác truyền thông. Các cơ quan báo chí do Đảng và Chính phủ quản lý là trận địa tuyên truyền của Đảng và Chính phủ, phải mang danh nghĩa của Đảng, phải nằm trong sự kiểm soát của Đảng, phải trở thành tiếng nói của Đảng và Nhân dân. Báo chí của Đảng phải vô điều kiện tuyên truyền chủ trương của Đảng. Bất kể thời đại phát triển ra sao, mô hình truyền thông thay đổi thế nào, nguyên tắc và chế độ Đảng lãnh đạo truyền thông không được thay đổi⁽⁹⁾. Việc định hướng các vấn đề nóng và giám sát dư luận không chỉ là nhiệm vụ quan trọng của các cơ quan truyền thông do Đảng quản lý, mà còn là trọng tâm của việc kiểm soát và sử dụng hiệu quả các nền tảng truyền thông tự do trên Internet. Do đó, kiên trì nguyên tắc Đảng lãnh đạo truyền thông là điều kiện tiên quyết không thể thiếu.

Tôn trọng pháp luật trong quá trình giám sát

Giám sát dư luận trên truyền thông số phải dựa

trên các quy định pháp luật và chính sách liên quan, tuân thủ kỷ luật tuyên truyền, thu thập tư liệu báo chí thông qua các kênh hợp pháp, đảm bảo nội dung, phương thức và quy trình đều phù hợp với pháp luật. Trung Quốc cho rằng: “Cần nghiêm túc tuân thủ các quy tắc trong hoạt động phỏng vấn, không can thiệp hoặc cản trở các cơ quan tư pháp thực hiện nhiệm vụ một cách độc lập theo pháp luật, không lợi dụng báo chí để tổng tiền hoặc trục lợi bất chính. Nội dung đưa tin không được chứa các yếu tố xúc phạm, vu khống người khác, xâm phạm quyền danh dự và quyền riêng tư, đồng thời phải chú trọng bảo vệ quyền riêng tư của công dân, bảo đảm quyền lợi hợp pháp của họ”⁽¹⁰⁾.

Giám sát trên truyền thông cần duy trì hình ảnh bình tĩnh, chuyên nghiệp, kiểm soát tốt nhịp độ, thời điểm, mức độ và hiệu quả của quá trình giám sát. Giám sát dư luận không được biến thành “phiên tòa xét xử trên truyền thông”, gây ảnh hưởng đến hoạt động xét xử thông thường. Giữ vững lập trường khách quan, tránh khuếch đại, giật gân, tuyệt đối không chạy theo xu hướng “câu view” hay “tạo sóng” để thu hút sự chú ý, ngăn chặn tình trạng một số phóng viên lợi dụng quyền lực báo chí để trục lợi hoặc làm mất uy tín của cơ chế giám sát dư luận. Chỉ khi tuân thủ pháp luật, giám sát dư luận mới phát huy vai trò hiệu quả trong việc thúc đẩy liêm chính và minh bạch trong xã hội.

Bản thân việc giám sát dư luận xã hội cũng cần được giám sát

Đối tượng giám sát của dư luận xã hội là toàn xã hội, và toàn xã hội cũng có quyền giám sát người giám sát dư luận xã hội. Rõ ràng, các cơ quan giám sát dư luận xã hội không thể tùy tiện, mà còn phải tinh táo tiếp nhận sự giám sát của toàn xã hội, tự nguyện đặt quyền giám sát của dư luận xã hội trong hệ thống pháp luật, tạo ra các cơ chế khuyến khích, xử phạt và kiểm chế, thích ứng với sự phát triển của công chúng. Cơ quan giám sát dư luận chỉ có thể đảm bảo sự giám sát bình thường, lành mạnh và trật tự của dư luận nếu họ vô tư và đặt hoạt động giám sát trong sự công khai, minh bạch. Ở Trung Quốc, cơ chế giám sát dư luận xã hội được thiết lập nhằm đảm bảo rằng toàn xã hội có quyền giám sát các cơ quan giám sát, đồng thời các cơ quan này cũng phải chịu sự giám sát từ công chúng. Điều này nhằm đảm

bảo tính minh bạch và trách nhiệm giải trình trong hoạt động giám sát. Cụ thể, Trung Quốc đã thành lập Ủy ban Giám sát Nhà nước (National Supervisory Commission), một cơ quan giám sát cao nhất, hoạt động song song với Ủy ban Kiểm tra Kỷ luật Trung ương (Central Commission for Discipline Inspection). Cơ quan này không chỉ giám sát các quan chức nhà nước mà còn chịu sự giám sát từ công chúng thông qua các cơ chế phản hồi và khiếu nại. Việc này đảm bảo rằng hoạt động giám sát được thực hiện một cách công khai, minh bạch và chịu sự kiểm tra của toàn xã hội⁽¹¹⁾.

Giám sát dư luận hướng tới toàn xã hội, thì toàn xã hội cũng có quyền giám sát lại những người thực hiện giám sát dư luận. Người làm công tác giám sát dư luận không thể hành xử theo ý thích cá nhân, mà phải tự giác chấp nhận sự giám sát từ xã hội, tự nguyện đưa quyền lực giám sát dư luận vào trong khuôn khổ hệ thống và pháp luật, xây dựng cơ chế khuyến khích, kỷ luật và ràng buộc phù hợp với sự phát triển của chính mình. Việc này tạo ra một hệ thống giám sát đa chiều, trong đó các cơ quan giám sát phải tự giác đặt hoạt động của mình trong khuôn khổ pháp luật và chịu sự giám sát từ nhiều phía, bao gồm cả công chúng.

Kiên trì lấy tuyên truyền tích cực làm chủ đạo

Tổng Bí thư Tập Cận Bình chỉ rõ: “Đoàn kết, ổn định, cố vũ tinh thần và tuyên truyền tích cực là phương châm cơ bản mà công tác báo chí - truyền thông của Đảng phải tuân thủ”⁽¹²⁾, tiếp đó, trong phát biểu khác ông khẳng định Trung Quốc “đang tiến hành một cuộc đấu tranh vĩ đại mang nhiều đặc điểm lịch sử mới, đối mặt với những thách thức và khó khăn chưa từng có, do đó càng cần củng cố và mở rộng dư luận chủ lưu, phát huy âm thanh chủ đạo, truyền tải năng lượng tích cực, khơi dậy sức mạnh đoàn kết và tiên bộ to lớn của toàn xã hội”⁽¹³⁾. Truyền thông là sự phản ánh hiện thực xã hội. Trong xã hội Trung Quốc, những mặt tích cực là dòng chính, những hiện tượng tiêu cực chỉ là phụ lưu. Do đó, cần nhận thức đúng mối quan hệ giữa dòng chính và phụ lưu, giữa thành tựu và vấn đề, giữa tổng thể và cục bộ. Báo chí cần tập trung phản ánh bản chất tích cực, lành mạnh của xã hội, khách quan phản ánh toàn cảnh của sự phát triển và tiến bộ, để phù hợp với xu thế cải cách và phát triển mạnh mẽ của đất nước.

Công tác báo chí - truyền thông của Đảng phải lấy việc truyền tải lập trường, quan điểm và thái độ đúng đắn làm sứ mệnh, lấy “bốn cái có lợi” làm phương hướng căn bản - tức có lợi cho: (1) sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc, (2) sự nghiệp xã hội chủ nghĩa, (3) sự đoàn kết của nhân dân, (4) sự ổn định xã hội⁽¹⁴⁾.

2. Bài học kinh nghiệm cho Việt Nam

Ở Việt Nam, vai trò của báo chí trong đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực đã được khẳng định trong các nghị quyết, văn kiện của Đảng và nhiều văn bản quy phạm pháp luật. Luật Phòng, chống tham nhũng năm 2018 cũng quy định trách nhiệm của cơ quan báo chí và nhà báo trong lĩnh vực này tại Điều 75⁽¹⁵⁾.

Ngày nay, với sự phát triển mạnh mẽ của mạng xã hội, các diễn đàn trực tuyến về phòng, chống tham nhũng ngày càng nhiều, giúp tạo dư luận xã hội mạnh mẽ và lan tỏa nhanh chóng. Sự tương tác trực tiếp giữa người dân và báo chí không chỉ thúc đẩy quá trình giải quyết các vụ việc mà còn cung cấp nhiều manh mối quan trọng cho cơ quan điều tra.

Qua đó, báo chí kết hợp với truyền thông số hình thành mạng lưới giám sát bằng dư luận xã hội, góp phần nâng cao hiệu quả giám sát trên các phương tiện truyền thông. Nhận định vai trò của truyền thông trong đấu tranh phòng, chống tham nhũng, Cố tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng khẳng định: “Các cơ quan thông tấn, báo chí tích cực vào cuộc, đồng hành cùng Đảng, Nhà nước và các cơ sở chức năng trong phòng, chống tham nhũng, tiêu cực... Quốc hội, các cơ quan của Quốc hội và Hội đồng nhân dân các cấp tăng cường giám sát”⁽¹⁶⁾.

Trong quá trình giám sát dư luận trên truyền thông số, Việt Nam và Trung Quốc có nhiều điểm chung là: luôn đảm bảo tính dân chủ, tính đảng, tuân thủ pháp luật, xây dựng cơ chế giám sát đa chiều; thúc đẩy sự tham gia của công dân trong giám sát dư luận xã hội trên phương tiện truyền thông số, chung tay xây dựng văn hóa liêm chính. Từ thực tiễn của Việt Nam và Trung Quốc cần rút ra một số bài học kinh nghiệm sau:

Đảm bảo tính chính xác, tính khoa học, tính hợp pháp, tính xây dựng trong giám sát

Sự phát triển mạnh mẽ của không gian mạng mang lại nhiều cơ hội cho công tác giám sát dư luận

xã hội, nhưng cũng đặt ra không ít thách thức, đặc biệt là tình trạng bạo lực mạng và tin giả. Những yếu tố này không chỉ tạo ra cảm xúc tiêu cực, bóp méo nhận thức của công chúng mà còn làm suy giảm uy tín và độ tin cậy của chính dư luận xã hội giám sát. Trong bối cảnh đó, việc nâng cao hiệu quả phòng, chống tham nhũng thông qua giám sát dư luận đòi hỏi một chiến lược toàn diện. Giám sát dư luận cần nhấn mạnh đến tính chính xác, tính khoa học, tính hợp pháp, tính xây dựng, nhằm thúc đẩy hiệu quả tích cực từ kết quả giám sát.

Từ thực tiễn Việt Nam và Trung Quốc thấy rằng, báo chí không chỉ dẫn dắt nhận thức của công chúng mà còn phải đảm bảo mọi hoạt động truyền thông phục vụ mục tiêu ổn định xã hội, tăng cường đoàn kết dân tộc và thúc đẩy cải cách. Định hướng dư luận chính xác sẽ giúp quy tụ lòng dân, tạo động lực phát triển và bảo vệ những giá trị cốt lõi của xã hội.

Thiết lập hệ thống giám sát dư luận xã hội vững chắc, minh bạch và đáng tin cậy, tuân thủ luật pháp, đảm bảo mọi thông tin liên quan đến hoạt động phòng, chống tham nhũng

Bảo đảm từ kết quả điều tra đến quá trình xử lý được công khai, dễ tiếp cận với công chúng. Đồng thời, việc hình thành mạng lưới liên kết giữa các cơ quan chức năng, tổ chức xã hội và công dân có vai trò quan trọng trong việc chia sẻ thông tin, kinh nghiệm và nguồn lực nhằm nâng cao hiệu quả giám sát.

Giám sát dư luận xã hội không chỉ là một chiều từ các cơ quan giám sát đến toàn xã hội, mà chính xã hội cũng có quyền giám sát các cơ quan này. Các cơ quan giám sát dư luận không thể hoạt động tùy tiện, mà cần đặt mình trong hệ thống pháp luật, tự nguyện chấp nhận sự kiểm tra và đánh giá từ xã hội. Bản thân chủ thể giám sát cũng cần được giám sát. Chỉ khi hoạt động giám sát diễn ra công khai, minh bạch, khách quan và vô tư thì mới có thể đảm bảo sự giám sát bình thường, lành mạnh và trật tự của dư luận.

Định hướng dư luận đúng đắn là cốt lõi của công tác định hướng dư luận trong xây dựng văn hóa liêm chính

Định hướng dư luận đúng hay sai có ảnh hưởng rất lớn đến chiều hướng dư luận và sẽ tạo ra tác động xã hội mạnh mẽ. Nếu định hướng đúng sẽ giúp tập

hợp lòng người, quy tụ sức mạnh, thúc đẩy sự nghiệp phát triển; nếu định hướng sai sẽ làm dao động lòng người, làm tan rã ý chí, gây nguy hại cho sự nghiệp của Đảng và Nhân dân. Phải cải thiện và hoàn thiện cơ chế làm công tác định hướng dư luận theo phương hướng đúng đắn, hình thành cục diện chủ lưu của dư luận thông qua sự phối hợp giữa truyền thông trực tuyến và truyền thông truyền thống, giữa tuyên truyền trong nước và truyền thông đối ngoại. Lấy tuyên truyền tích cực làm chủ đạo là trọng tâm và điểm tựa của công tác báo chí - truyền thông. Công tác truyền thông phải hỗ trợ cuộc đấu tranh vĩ đại do Đảng nói chung và phòng, chống tham nhũng nói riêng, trở thành lực lượng xung kích, gắn kết lòng người. Vì vậy, cần phản ánh trung thực dòng chảy chính của xã hội và nêu lên những giá trị tích cực.

Trong môi trường dư luận ồn ào, hỗn tạp, các cơ quan truyền thông cần tăng cường định hướng tư tưởng của xã hội, kịp thời phản hồi những vấn đề nhận thức được cán bộ và quần chúng quan tâm. Đặc biệt, đối với các vấn đề mang tính nguyên tắc, cần dũng cảm đối đầu, phát ngôn kịp thời, thể hiện rõ thái độ lập trường, kiên định truyền tải tiếng nói chủ lưu, làm rõ nhận thức sai lệch, bác bỏ các quan điểm sai trái, củng cố sự đồng thuận xã hội.

3. Kết luận

Những thay đổi trong hệ sinh thái dư luận xã hội, cấu trúc truyền thông và phương thức truyền thông đang tạo ra cả cơ hội và thách thức đối với việc xây dựng văn hóa liêm chính. Để hiện thực hóa quy trình giám sát dư luận trên phương tiện truyền thông, công cuộc phòng, chống tham nhũng và xây dựng văn hóa liêm chính đạt được những bước tiến mới, giám sát dư luận cần đặt trong khuôn khổ pháp luật và dưới sự lãnh đạo của Đảng. Sự lãnh đạo của Đảng chính là sức mạnh cốt lõi trong việc đảm bảo tính định hướng, hiệu quả và trách nhiệm của giám sát dư luận.

Chúng ta cần thống nhất tính hợp lý về công cụ với tính hợp lý về giá trị trong công tác giám sát, đồng thời không ngừng mở rộng các kênh và nền tảng mới, xây dựng một hệ thống giám sát có chất lượng, hiệu quả cao, góp phần thúc đẩy một xã hội minh bạch và liêm chính. Việt Nam cần phát huy vai trò của báo chí và mạng xã hội trong phản ánh

thực trạng tham nhũng, tiêu cực, đồng thời xây dựng cơ chế pháp lý đảm bảo giám sát dư luận hiệu quả mà vẫn tôn trọng quyền tự do ngôn luận./

(1) Tân Hoa Xã, *Viết tiếp chương mới của cải cách trong thời đại mới - Kỷ sự về công cuộc cải cách toàn diện sâu rộng dưới sự lãnh đạo của Ban Chấp hành Trung ương Đảng do đồng chí Tập Cận Bình làm hạt nhân*, https://www.gov.cn/xinwen/2018-02/21/content_5267935.htm.

(2) Ân Văn Cung, Quang Minh Nhật Báo: *Giám sát dư luận là một phương thức hiệu quả trong quản trị quốc gia*, https://www.gov.cn/xinwen/2014-12/27/content_2797538.htm.

(3) Các quy định mới về liêm chính kể từ Đại hội XVIII: Bộ Chính trị Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc khóa XVIII đã ban hành tám quy định về cải thiện phong cách làm việc và duy trì mối quan hệ chặt chẽ với quần chúng, https://www.spp.gov.cn/dj/c100027/201711/t20171109_320790.shtml

(4), (5), (7) Tin tức kiểm tra và giám sát kỷ luật Trung, Báo của Ủy ban Kiểm tra Kỷ luật Trung ương: *Truyền thông hỗ trợ công cuộc chống tham nhũng, phơi bày nhiều manh mối có giá trị*, <https://www.chinanews.com.cn/gn/2019/02-18/8756956.shtml>.

(6) CCTV News Client, *Số lượng người dùng Internet ở Trung Quốc đã đạt gần 1,1 tỷ người, với tỷ lệ phổ cập Internet đạt 78,0%*, https://www.cac.gov.cn/2024-08/30/c_1726702676681749.htm

(8) Quách Lộ, *Giám sát dư luận là một phương thức hiệu quả trong quản trị quốc gia*, http://www.gov.cn/xinwen/2014-12/27/content_2797538.htm.

(9), (10), (12), (13), (14) Mã Xương Báo: *Làm tốt công tác định hướng các vấn đề nóng và giám sát dư luận □ Nâng cao sức ảnh hưởng của các giá trị chủ lưu*, http://www.xinhuanet.com/zgjx/2022-11/01/c_1310667725_2.htm.

(11) Cù Thị Thúy Lan, *Cải cách cơ chế giám sát và vận hành quyền lực ở Trung Quốc*, <https://www.tapchicongsan.org.vn/web/guest/the-gioi-van-de-su-kien/-/2018/838003/cai-cach-co-che-giam-sat-va-van-hanh-quyen-luc-o-trung-quoc%C2%A0.aspx>.

(15) Đỗ Phú Thọ, *Vai trò báo chí trong đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực*, <https://nhandan.vn/vai-tro-bao-chi-trong-dau-tranh-phong-chong-tham-nhung-tieu-cuc-post708546.html>.

(16) Nguyễn Phú Trọng (2023), *Kiên quyết, kiên trì đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, góp phần xây dựng Đảng và Nhà nước ta ngày càng trong sạch, vững mạnh*, Nxb. Chính trị quốc gia sự thật, Hà Nội, tr.33.